

LIMITE DE DEMARCAȚIE

Garanțiile, contragaranițiile și ajutorul de stat

Conform prevederilor Tratatului de funcționare a Uniunii Europene, art. 107 (1), orice ajutor emis de un stat membru sau din resurse publice, în orice formă și care distorsionează sau amenință să distorsioneze concurența, favorizând anumiți beneficiari sau producția anumitor bunuri (afectând comerțul dintre statele membre), este incompatibil cu piața comună.

Angela Dumitrescu,
Director Direcția Juridic FRC

Din acest punct de vedere, garanția/contragarania emisă de un stat poate afecta comerțul între statele membre, dacă aceasta nu se încadrează în condițiile practice pe piața financiară de la nivelul statului membru emitent. Comisia Europeană a făcut publice criteriile pe care le utilizează pentru a evalua dacă garanțiile/contragaranițiile emise de stat/din resurse de stat sunt susceptibile de a constitui ajutor de stat.

Doă instrumente permit statelor membre să evalueze elementele specifice de ajutor din cadrul unei garanții/contragarării pentru o întreprindere din categoria IMM-urilor, într-un mod simplu:

- posibilitatea de a utiliza prime „safe-harbour”, predefinite, bazate pe clase de rating și care sunt considerate ca fiind conforme cu condițiile pieței și nu implică elemente de ajutor. Acestea pot fi utilizate și ca referință pentru a calcula echivalentul în ajutor în cazul unor prime inferioare;

- o primă de 3,8% pe an aplicabilă, chiar și în absența unui rating, pentru societățile aflate în faza de pornire (start-up);

- în cazul sistemelor de garantare/contragarantare se poate aplica o primă unică per schemă dacă suma garantată/contragarantată nu depășește 2,5 milioane euro pentru fiecare societate comercială. Acest lucru permite un efect de acoperire

solidară a riscurilor („risk-pool”) în favoarea garanțiilor cu valoare redusă pentru IMM-uri.

Condițiile în care o garanție/contragarantie acordată în cadrul unei scheme nu constituie ajutor de stat sunt următoarele:

- societățile aflate în dificultate ar trebui să fie excluse din schemă;
- garanții asociate unei tranzacții specifice și limitate în timp și ca sumă;
- acoperire: nu mai mult de 80% din împrumutul restant (sau altă obligație financiară);
- prime care să fie reexamineate cel puțin o dată pe an;
- prime care să acopere riscurile normale, costuri administrative și remunerarea anuală a unui capital corespunzător;
- condiții transparente pentru garanțiile viitoare (de exemplu, societăți eligibile);
- posibilitatea de a utiliza prime „safe-harbour” sau posibilitatea unei prime unice (evitând necesitatea unor ratinguri individuale pentru IMM-urile beneficiare) pentru sume care nu depășesc 2,5 milioane euro pentru fiecare societate dintr-o schemă dată.

Precizările Comisiei Europene se aplică în toate domeniile de activitate, inclusiv agricultură, transporturi și pescuit, fără a afecta regulile specifice pentru aceste sectoare. Nu se aplică pentru garanțiile de export.

Din perspectiva modalităților de acordare a garanțiilor și contragaranițiilor care includ un element de ajutor, care trebuie să fie compatibile cu reglementările comunitare în domeniul ajutorului de stat, sistemele de garantare și contragarantare din UE utilizează preponderent Regulamentul de minimis. Acesta permite statelor membre să acorde subvenții cu valoare limitată întreprinderilor, și în special IMM-urilor, foarte rapid, fără să notifice Comisia și fără să demareze nici o procedură administrativă. Regula se bazează

pe presupunerea că, în marea majoritate a cazurilor, subvențiile cu valoare mică nu au efect asupra comerțului și concurenței între statele membre și, prin urmare, nu constituie ajutoare de stat în temeiul articolului 87 alineatul (1) din Tratatul CE.

Regulamentul de minimis specifică faptul că măsurile de ajutor de până la 200.000 de euro pe întreprindere în decursul oricărei perioade de 3 ani fiscali nu constituie un ajutor de stat în sensul tratatului, ceea ce înseamnă că statele membre pot acorda aceste sume care reprezintă ajutoare fără nici o formalitate procedurală.

Ajutoarele individuale furnizate în cadrul unei scheme de garantare/contragarantare pentru întreprinderi care nu se află în dificultate sunt tratate ca ajutoare de minimis transparente în cazul în care partea garantată din împrumutul subiacent furnizat în cadrul unei astfel de scheme nu depășește 1.500.000 euro pentru fiecare întreprindere, respectiv 750.000 euro pentru întreprinderile care își desfășoară activitatea în sectorul transportului rutier.

Condiții:

- plafonul pentru ajutorul prevăzut în regula de minimis este de 200.000 euro (echivalentul în numerar al finanțării) pentru orice perioadă de trei ani fiscali;

- plafonul se va aplica la totalul asistenței publice considerate a fi ajutor de minimis;

- plafonul se aplică la ajutoarele de orice tip, indiferent de forma pe care o iau sau de scopul urmărit. Singurul tip de ajutor care nu beneficiază de regula de minimis este ajutorul pentru export;

- regulamentul se aplică doar formelor „transparente” de ajutor, însemnând ajutorul pentru care este posibil să se calculeze în prealabil echivalentul finanțării brute fără a fi necesar să se efectueze o evaluare a riscului.